

СИЛАБУС
з курсу «Банківська система»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 7 кредитів (ECTS): 60 години лекції, 60 годин – практичні заняття, 90 годин – самостійна робота, залік (7-й семестр), екзамен (8-й семестр).

Викладач курсу – **Накісько Олександр Вікторович**, доцент кафедри обліку та аудиту, кандидат економічних наук, доцент.

<http://new.khntusg.com.ua/staff/nakisko-oleksandr-viktorovich>

Опис курсу

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Економічна теорія», «Гроші та кредит», «Фінанси підприємств», «Міжнародні фінанси», «Інформаційні системи і технології у сфері фінансів, банківської справи та страхування».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Фінансовий ринок», «Аналіз банківської діяльності», «Фінансовий аналіз».

Мета курсу – сформувані у студентів наукові знання про основні концепції, принципи побудови та функціонування банків і банківських систем, банківські операції, сприяти розумінню суті та ролі банків в ринковій економіці. Дисципліна “Банківська система” спрямована на формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок у сфері функціонування банківських систем, особливостей їх регулювання на сучасному етапі розвитку економічних систем, необхідних для наступного оволодіння практикою використання грошово-кредитних інструментів та основами ведення банківського бізнесу і взаємодії з інститутами кредитної системи країни.

Завдання курсу – сформувані практичні підходи до організації ефективної роботи з банками різних суб’єктів господарської діяльності, незалежно від їх організаційних форм та форми власності, в тому числі з питань залучення та розміщення фінансових ресурсів.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати: що таке банк, банківська система, банківська операція, платіжний інструмент і які вони бувають, як формуються доходи, витрати та прибуток комерційного банку;

уміти: класифікувати банки, класифікувати банківські операції, розрахувати вартість банківського кредиту в залежності від параметрів кредитування, обрати найкращий платіжний інструмент в залежності від ситуації, в якій здійснюються розрахунки.

Компетентності – здатність до раціонального з точки зору клієнта вибору банку, вміння орієнтуватись в банківських продуктах, обирати та користуватись ними. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Результати навчання – в результаті вивчення курсу студенти орієнтуються в банківських продуктах та можуть ними користуватися. Знають економічну сутність поняття «банківська система»; цілі діяльності; функції та типи банківських систем; можуть визначати вплив банківської системи на економічний розвиток суспільства. Вивчення дисципліни забезпечує здійснювати аналіз: особливостей побудови та функціонування банківської системи України; законодавчого підґрунтя формування; проблемних та кризових явищ в банківській системі; антикризових методів управління; організації та управління безпекою в банківській системі. Усвідомлюють цілі реструктуризації банківської системи; можуть обґрунтовувати форми та етапи проведення реструктуризації банківської системи; визначати основні цілі реорганізації банківських установ.

Структура курсу

Тема 1. Місце банків в системі ринкової економіки.

Місце банківської справи в системі економічних знань. Завдання дисципліни і її зв’язок з іншими дисциплінами. Передумови для виникнення банків. Історія виникнення банків, їх роль та функції в умовах ринкової економіки. Місце банків в системі ринкової економіки.

Тема 2. Банківська система.

Сутність банків. Роль і місце банків в системі грошового обігу. Банківська система. Рівні банківської системи. Завдання різних рівнів банківської системи.

Тема 3. Центральні банки.

Сутність центральних банків. Роль і місце центральних банків у банківській системі. Національний банк України – центральний банк банківської системи України. Основні завдання і функції НБУ. Засоби впливу НБУ на комерційні банки.

Тема 4. Комерційні банки.

Сутність комерційних банків. Роль і місце комерційних банків в банківській системі. Комерційні банки як основний елемент інфраструктури ринку грошей та фінансового ринку. Види комерційних банків. Спеціалізовані та універсальні комерційні банки. Види спеціалізації комерційного банку. Доходи комерційного банку. Витрати комерційного банку. Прибуток комерційного банку.

Тема 5. Банківські операції.

Банківська діяльність в Україні. Активні банківські операції. Пасивні банківські операції. Розрахункові та касові банківські операції. Інші банківські операції.

Тема 6. Платіжні інструменти.

Сутність платіжних інструментів. Розрахунки за допомогою платіжних доручень. Розрахунки за допомогою платіжних вимог-доручень. Розрахунки за допомогою розрахункових чеків. Розрахунки за допомогою акредитивів. Розрахунки за допомогою платіжних карток. Договірне списання коштів.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: 7-й семестр: модуль 1 – 50 % семестрової оцінки; модуль 2 – 50 % семестрової оцінки; 8-семестр: модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 – 30 % семестрової оцінки; екзамен – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>